

«Qarabağ»dakı norveçli tərəfdaşımız

“Equinor” Azərbaycanda fəaliyyətini yeni enerji layihələri ilə genişləndirir

SOCAR-ın prezidenti Rövnəq Abdullayevin Norveçin “Equinor” (keçmiş “Statoyl”) şirkətinin yataqların işlənməsi və beynəlxalq hasilat üzrə vitse-prezidenti Al Kukun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşündə də “Qarabağ” yatağının işlənməsindən bəhs olunub.

“Qarabağ”dakı norveçli tərəfdaşımız

“Equinor” Azərbaycanı fəaliyyətini yeni enerji layihələri ilə genişləndirir

Əvvəli 1-ci səh.

Bu iki şirkət layihəni bərabər pay bölgüsü əsasında həyata keçirir. Görüşdə eləcə də “Dan Ulduzu”-Əşrəfi”-Aypara” perspektivli strukturlarında aparılmış ilkin kəşfiyyat işlərinin nəticələri və növbəti addımların planlaşdırılması müzakirə edilib.

Adıçəkilən üç perspektivli strukturda kəşfiyyat işlərinə 2018-ci ilin ikinci yarısında başlanıb. 2019-cu ildə burada ikiölçülü və üçölçülü seysmik kəşfiyyat işləri tamamlanıb. Nəticələr 2020-ci ildə əməl olunub, hazırda onların təhlili davam edir. Interpretasiya prosesinin ilkin yekunları bu strukturlarda neft-qaz ehtiyatlarının gözləndiyindən daha yüksək olduğunu göstərir. Qarşıdakı dövrdə ehtiyatların dəqiqləşdirilməsi məqsədilə kəşfiyyat qazması həyata keçirilə bilər.

Yeni perspektivli strukturlarda əldə olunmuş müsbət nəticələrin “Qarabağ” layihəsinin inkişaf planına yenidən baxmaq zərurətini yaratması mümkündür.

Bunun üçün SOCAR və “Equinor” şirkətlərinin birgə işçi qrupu yaxın həftələrdə layihənin davamı ilə bağlı müxtəlif variantları nəzərdən keçirəcək, “Qarabağ”ın işlənməsinin yeni kəşf ediləcək yataqların işlənməsi ilə sinerji imkanlarını araşdıracaqlar.

“Qarabağ” yatağı Xəzər dənizinin cənub hövzəsində, Abşeron arxipelaqının şimal hissəsində yerləşir. Yataqda 1997-1998-ci illərdə Xəzər Beynəlxalq Neft Şirkəti konsorsiumu tərəfindən qazma işləri aparılıb. O vaxt burada 3 quyu qazılıb. Lakin xarici tərəfdaşlar yatağın səmərəliliyinə inanmayıb və nəticədə kontrakta xitam verilib. Beləliklə, həmin tərəfdaşlar “Qarabağ”ı tərk ediblər. Azərbaycan müttəəssisləri isə yatağın böyük potensialı barədə öz fikirlərində ısrarlı idilər və zaman bunu sübuta yetirdi. Sonralar SOCAR və Norveçin “Equinor” şirkətinin birgə qazma əməliyyatı vasitəsilə “Qarabağ” məhz neft yatağı kimi kəşf edilib.

Prezident İlham Əliyev növbəti illərdə “Qarabağ”ın və digər yataqların uğurla istismar olunacağına, ölkəmizə böyük fayda verəcəyinə əminliyini ifadə edib, layihə üzrə görülmüş işləri yüksək dəyərləndirib: “Nəzərə alsaq ki, “Qarabağ” yatağının yerləşdiyi ərazi Xəzər dənizində çox dərin hissəyə aiddir, əlbəttə ki, belə nəhəng qurğunun tikintisinə böyük tələbat var idi. Onu da bildirməliyəm ki, “Qarabağ” yatağında suyun dərinliyi 180 metrdir və hesab edirəm ki, məhz buna görə sovet vaxtında bu yataqdan neft-qaz çıxarılmamışdır. Çünki sovet dövründə bizim belə texnologiyalarımız olmamışdır, “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli” yataqlarının dərin hissəsi də toxunulmaz qalmışdır, müstəqillik dövrü üçün qalmışdır. Əks təqdirdə quru yataqlarda olduğu kimi, dəniz yataqlarımız da tam boşaldılacaqdı və müstəqil Azərbaycanın inkişafı üçün enerji resursları qalmayacaqdı. Ona görə “Qarabağ” yatağının aşkar-

lanması və sonra yataqda işlərin görülməməsi, əlbəttə ki, müstəqil Azərbaycan üçün böyük hədiyyə olmuşdur. Məhz bu gün aparılan siyasət nəticəsində biz bu işləri görə bilirik”.

“Qarabağ” yatağından 2022-ci ilin sonlarında ilk karbohidrogenlərin hasil ediləcəyi gözlənilir. Bir sıra geoloji amillər deməyə əsas verir ki, burada 60 milyon tondan daha böyük həcmdə təbii ehtiyatlar var. Yataqdan ildə ən azı 1,5 milyon ton neft və 1,5-1,8 milyard kubmetr qaz hasil ediləcəyi nəzərdə tutulur.

Xatırladaq ki, “Equinor” və SOCAR Azərbaycanı “Qarabağ” yatağının işlənməsi və sözügedən üç perspektiv sahədə kəşfiyyat və hasilatın təşkili üzrə əməkdaşlıq edirlər. Norveçli tərəfdaşımız bundan əvvəl də ölkəmizdə həyata keçirilən global layihələrdə sanballı iştirak payı alıb. Belə ki, şirkət “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlarının tammıqiyasılı işlənilməsi layihəsində 7,27 faiz paya malikdir. O, eləcə də 8,71 iştirak payı ilə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin 11 səhmdarından biridir.

SOCAR-dakı görüşdə Azərbaycanın “Equinor” üçün mühüm bir ölkə olduğu vurğulanıb. Şirkətin ölkəmizdəki əməliyyatlarını inkişaf etdirmək niyyətində olduğu bildirilib. Həmçinin hazırkı onillikdə neft-qaz qiymətlərinin yüksək olacağını təsbit edən proqnozlar haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Birgə işlənilən yataqlarda hasilatın pik dövrünə məhz bu dövrdə nail olmağın əhəmiyyəti qeyd edilib. Buna görə kəşfiyyat və qazma işlərinin sürətləndirilməsi xüsusi vurğulanıb.

“Equinor”un beynəlxalq kəşfiyyat və istehsalat üzrə icraçı vitse-prezidenti Al Kukun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə Energetika Nazirliyində də görüş keçirilib. Şirkətin Azərbaycanda iştirak etdiyi layihələr və əməkdaşlıq perspektivləri barədə müzakirələr aparılıb. Energetika naziri Perviz Şahbazov “Equinor”un ölkəmizdə uzunmüddətli fəaliyyətindən bəhs edərək, enerji əməkdaşlığına töhfələr verdiyini deyib. Neft-qaz sektoru üzrə əməkdaşlıqla yanaşı, bərpaolunan enerji sahəsinin inkişafına təkən verəcək birgə layihələrin həyata keçirilməsi də məzəkirə edilib.

Ölkəmizdə bərpaolunan enerjiden istifadənin genişləndirilməsi, bu istiqamətdə investisiya qoyuluşunun təşviqi ilə bağlı görülmüş işlər və reallaşan layihələr barədə danışılıb. “Yaşıl enerji” sahəsində beynəlxalq şirkətlərlə əməkdaşlığın mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi qeyd olunub. “Equinor”un bərpaolunan enerji mənbələri, xüsusilə günəş və külək enerjisindən istifadə sahəsində həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumat verilib. Şirkətin bu sahədə geniş təcrübəyə malik olduğu nəzərə çatdırılıb.

Bütün bunlar o deməkdir ki, “Equinor”un ölkəmizlə əməkdaşlığının və tərəfdaşlığının yeni üfqləri görünür.

**Flora SADIQLI,
“Azərbaycan”**

Dövlət başçısı sözügedən qəbulda onu da bildirmişdir ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə infrastrukturun inkişafına böyük ehtiyac var: “Çünki bütün infrastruktur dağıdılmışdır və insanları qaytarmaq üçün biz, əlbəttə ki, minalardan təmizləmə, sonra isə yenidənqurma işlərini həyata keçirməliyik. Infrastruktur layihələri olmadan məcburi köçkünləri və qaçqınları qaytarmaq mümkün olmayacaq. Odu ki, biz bu məsələlərdə də Dünya Bankı ilə əməkdaşlığa güvənirik”.

Xəbər verdiyi kimi, Sebastian Molineus Azərbaycan Mərkəzi Bankının sədri Elman Rüstəmovla da görüşüb. E.Rüstəmov ölkəmizin maliyyə sektorunda görülən işlərdən danışıarkən bildirdi ki, global bazarlarda baş verən müəkkəb proseslərə, neftin qiymətindəki volatilliyə, pandemianın ölkə iqtisadiyyatı üçün yaratdığı çətinliklərə, eyni zamanda Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün qarşısının alınması istiqamətində aparılan müharibəyə baxmayaraq, 2020-ci il bizim üçün bütövlükdə uğurlu keçmiş, makroiqtisadi sabitlik qorunmuş və iqtisadi azalma minimal olmuşdur.

S.Molineus Azərbaycanın yeni iqtisadi inkişaf strategiyasının hazırlanmasını olduqca mühüm addım saydığını və islahatların həyata keçirilməsində təmsil etdiyi bankın lazımı dəstəyi verməyə hazır olduğunu bildirmişdir. Görüşdə həmçinin Azərbaycanın Mərkəzi Bankı ilə Dünya Bankı arasında mövcud əməkdaşlıq istiqamətləri, maliyyə sektorunda həyata keçirilən layihələr və əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri barədə müzakirələr aparılmışdır.

İqtisadiyyat Nazirliyi də Dünya Bankı ilə əməkdaşlığa böyük önəm verir. Bu iki qurum arasında əlaqələr çoxşaxəlidir. Dünya Bankı ilə özəl sektorun diaqnostikası, innovasiyalar, rəqəmsal inkişaf, idarəetmə texno-